

בטיחות וגיהות

גיליון 583
נובמבר-דצמבר 2020
כסלו-טבת תשפ"א

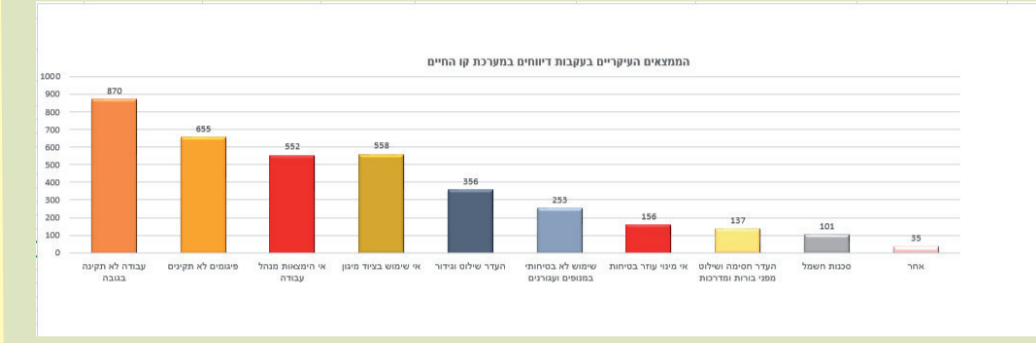
מוסד לבטיחות ולגיהות
בטיחות ובריאות בעבודה - זה אנחנו.

www.osh.org.il

מוקד "קו החיים" ממשיך לטפל בדיווחים

הקטלניות, שגבו גם את חייהם של עוברי אורת, עלתה התודעה והמודעות הציבורית לנושא זה. לא היה בישראל כלי משמעותי שימש להרתעת הקבלנים שעוברים על התקנות בתחום הבטיחות. בתקופה האחרונה גברה ההבנה כי יש צורך בנקיטת פעולות משמעותיות כדי ליצור שינוי אמיתי בתפיסה, שיעצור את תאונות העבודה בענף הבנייה. כולנו תקווה כי הפעילות שלנו בשטח, בשיתוף עם הציבור הרחב, שנתם למאבק ומדוח למוקד, תצמצם את תופעת תאונות העבודה בבנייה ותפחית משמעותית את מספר הנפגעים.

לדיווח על מפגעי בטיחות - באתר "קו החיים":
התקשרו *9214
אתר <https://mapa.osh.org.il>

סיכומי מחוזות המוס"ל לשנת 2020

מחוז המרכז וירושלים
השנה, שנת הקורונה, נוספו תחומי עיסוק מיוחדים, כגון הדרכות בטיחות במקומות עבודה המעסיקים עובדים עם מוגבלויות, הדרכות בערבית במעברי גבול לפלסטינים שנכנסים לעבוד בישראל וכן, בתחום ההדרכה בניידות בלטה ההדרכה בניידות שימור השמע בחקלאות. הופקו סרטוני הסברה למעברי הגבול, כמו גם לעבודה בתנאי חום קשים, ובהם נטלו חלק מדריכי המחוז.

לאור מגבלות הקורונה, חלה תפנית בעולם ההדרכה ובפעילות השוטפת, שהתבטאה בהדרכות בטיחות בזום, כגון לסטודנטים באוניברסיטת תל אביב במגמות אדריכלות, קולנוע ותיאטרון; לעובדי ציוד קרקע וחשמלאים ברשות שדות התעופה ובימי כשירות לממונים במניעת תאונות עבודה בבנייה.

מחוז הצפון
עיצו חדש בהדרכה נפתח גם במחוז הצפון, בעקבות אתגר הקורונה, וההדרכה במחוז עברה אף היא מהפך. מהדרכה פרונטלית, מלוות במצגות ובסרטוני המחשה, השכילו המדריכים לעבור להדרכה בעזרת הזום, תוך התאמת ההדרכות למדיום זה. המחוז עבר להדרכת קורסים גדולים, כגון קורס לממונים על הבטיחות, קורס להכשרת מכיני תוכנית ניהול בטיחות ועוד. כמו כן, המחוז מעביר כיום גם ימי עיון והרצאות קצרות דרך הזום במגוון נושאי בטיחות. תהליך זה חייב השקעה אדירה לצורך היערכות וביצוע השינוי, תוך שמירה על איכות ההדרכות. מחוז הצפון אף הרחיב את הפעילות לקהלי היעד, כגון הדרכות לציבור מנהלים;

מחוז הדרום
מרבית מפעלי התעשייה במחוז הדרום המשיכו לעבוד גם בימי הסגר. מדריכי המחוז נתנו שירותי בטיחות וסייעו לממוני הבטיחות מרחוק, בשל הנחיות הסגר, אולם לכשהדבר התאפשר, ביקרו המדריכים במפעלים ובבתי המלאכה וסייעו ככל האפשר. המגפה פגעה אנושות בעסקים רבים, שהתקשו לשרוד בתנאים הקשים שנוצחו. רבים מהם חששו שחוסר יכולת לבצע בדיקות מחייבות במכונות הרמה, רענון עובדים ועוד, יפגע ביכולתם להמשיך לתפקד. אולם מדריכי המחוז העבירו להם את הנחיות מניהל הבטיחות והבריאות בתעסוקה בדבר הארכת אישורים רגולטוריים, כדי שיוכלו להמשיך לעבוד גם אם פג תוקפו של פריט או של הסמכה כלשהם. מדריך הגיהות של המחוז המשיך לתת שירותי ניטור ובדיקות בכפוף לתנאי התו הסגול. ההחמרה בנתוני המגפה שינתה את ההגדרות המחייבות לביצוע הדרכות, ולאחר ביטול ההדרכות הפרונטליות לקבוצות קטנות, נדרשנו לביצוע ההדרכות בפורמט זום. אנחנו ממשיכים להנחיש את המידע ואת הידע לכל דורש. במסגרת הדרכות אלו ביצעו קורסי נאמנים, קורסי ממונים, ימי עיון, ימי רענון נדרשים ואנו ממשיכים ללוות את המפעלים גם בתקופה הזו.

ניידת ההדרכה בחברת "כימנור"

טכנולוגיה וארגונומיה לעובדים עם מוגבלות

קיים מגוון טכנולוגיות שיכולות לשמש גם למניעת פגיעות עתידיות וגם לסיוע לאנשים עם מגבלה קיימת. כך, לדוגמה, שלד חיצוני שבמקומות רבים מסייע להפחתת עומסים בפלג גוף עליון, בשנים האחרונות משמש גם לאנשים עם מגבלה בניידות לשוב ללכת. דוגמה נוספת: לאדם עם מוגבלות ראייה, שמגיע לעבודה משרדית, מומלץ לבחון אפשרות לשימוש בטכנולוגיה קולית כחלופה למיילים או להודעות טקסט. התקדמות משמעותית בתחומים של בניה מלאכותית בשנים האחרונות יוצרת אפשרויות חדשות. כיום, קיימת אפליקציה שממירה את קול הדיבור בזמן אמת ומאפשרת למשתמשים לקרוא את מה שאנשים סביבם אומרים. דוגמאות לאיזורים עזר כוללות מכשירי שמיעה, כיסאות גלגלים, משקפיים, תותבות ומכשירים התומכים בזיכרון, ועוד רבים אחרים. אביזרים אלו יכולים גם להפחית את הצורך במטפלים ובשירותי בריאות, ובתמיכת בני המשפחה. מרבית האנשים עם מוגבלות לא נולדו כך, אלא הפכו להיות כאלה במהלך חייהם, בעקבות מחלה או תאונה. לכן, חשוב במיוחד להשקיע בטכנולוגיות שיסייעו לשלב בעבודה ובתעסוקה אנשים עם מוגבלות, כדי שנוכל ליצור עולם יצירתי ונאפשר לאנשים בכל הגילאים ורמות התפקוד לממש את עצמם, לתרום לכלכלה ולהתפתח בכבוד.

התפתחות הטכנולוגיה מסייעת גם לאנשים עם מוגבלויות שונות. עבודה מרחוק, שאמנם חדרה לחיינו בגלל משבר הקורונה, מקלה גם על בעיית הנגישות במשרדים ובסביבות עבודה שונות. כמו כן, זמני העבודה גמישים יותר, כך שמתאפשר לאנשים להתאים את סדר יומם הבריאותי באופן שיוכלו להיות יעילים בזמן שבו הם בוחרים לעבוד. המוגבלות אינה חייבת בהכרח להיות נראית לעין. כמו כן, מוגבלות מסוג אחד יכולה לבוא לידי ביטוי באופן תפקודי שונה אצל אנשים שונים. לפי המודל החברתי, לא פגם גופני הוא שהופך את האדם למוגבל, אלא הסביבה הפיזית והחברתית שלו, לכן, עליון כחברה לאפשר שילוב, רב ככל האפשר, של אנשים עם מוגבלות, בעזרת התאמות שונות. המונח טכנולוגיה מסייעת (Assistive Technology) מתייחס לכל אמצעי העזר, המכשירים, המערכות, התוכנות והאפליקציות, אשר נועדו לשיפור התפקוד ואיכות החיים של אנשים עם מוגבלות. שימוש בטכנולוגיה מסייעת אמנם לרוב מותאם אישית לאדם עם המגבלה, אך טכנולוגיה באופן כללי יכולה להקל על חיי אנשים עם מוגבלות, כמו גם על חיי אנשים ללא מוגבלות. בדומה לעקרונות הארגונומיה, את הציוד והטכנולוגיה חשוב להתאים למידות וליכולת השימוש של העובד. ארגונומיה יכולה לסייע במניעת פגיעות, כמו גם להתאים את הסביבה באופן מיטבי לאנשים עם מוגבלויות שונות.

קידום הבטיחות בעבודה לבעלי מוגבלות במגזר הערבי

שילוב חניכים בעלי צרכים מיוחדים במערך העבודה הוא אפשרי ואף מתבצע. חלקם משתלבים במסגרת התעסוקה שאליה הם מיועדים, ומפיקים ממנה תועלת רבה, הן מהבחינה החברתית והן בהגשמה עצמית. שילוב חניכים בעלי צרכים מיוחדים במרכזי תעסוקה מדגיש את זכותם לחיות חיים רגילים. במפגשי הדרכות הבטיחות שהעברנו לחניכים מן החברה הערבית, במסגרת הפרויקט שקידם ויזם המוסד לבטיחות ולגיהות במרכזי תעסוקה לבעלי צרכים מיוחדים, הורגש השינוי בתפיסת החניכים לאחר שעברו את הסדנה בת ששת המפגשים בנושא הבטיחות בעבודה ולמדו כיצד לשמור על עצמם ועל חבריהם לעבודה, ולהיות בסביבה בטוחה במרכז התעסוקה, בבית ובכל מקום אחר. הפרויקט התקיים במרכזי תעסוקה, ששיתפו פעולה ביוזמתם עם המוסד לבטיחות ולגיהות והסכימו להיחשף. על אף הקושי בעבודה היום-יומית, הם היו נחוצים לקדם את הנושא ולבחור קבוצה של חניכים פעילים ושותפים להדרכה. החומר שהועבר בסדנה הותאם על ידי המחשבות פיזיות, כגון הצגת ככל חשמל חשוף והסבר על סכנת ההתחשמלות הנשקפת ממנו; איך להחזיק נכון סכין יפנית או מספרים; לשים לב לחוטים וניילונים שפזורים על רצפת אולם הארזיה, ולמה שקורה אם נתקלים בהם, ועוד. בסוף המפגש, יצאו החניכים עם

הרצאה בכפר במשולש

מוסד לבטיחות ולגיהות
בטיחות ובריאות בעבודה - זה אנחנו.
www.osh.org.il *9214 "קו החיים" המוקד הלאומי

מיועד על הדרכות לעובדים עם מוגבלות, על פעילות המוקד הלאומי "קו החיים" ועל פעילות ההדרכה בעת קורונה, פנו למרכז המידע של המוסד לבטיחות ולגיהות, טל' 03-5266455 או דרך האתר www.osh.org.il